

MATARÓ

Recuperem la nostra història

ANYS 30

ELS FORTINS
de la ciutat de
MATARÓ

Ajuntament de Mataró

ELS FORTINS de la ciutat de MATARÓ

El juny del 2001 es va constituir la **Comissió de la Memòria Històrica de la Gent Gran de Mataró**, dins del Consell Municipal de la Gent Gran de l'Ajuntament de Mataró.

L'objectiu d'aquesta comissió és transmetre la memòria del segle XX i propiciar el diàleg i el debat intergeneracional mitjançant l'apropament dels coneixements de la gent gran al jovent.

La comissió està formada per diverses entitats de gent gran i cada any treballa algun projecte relacionat amb la memòria històrica a la ciutat de Mataró.

Amb aquest llibret volem recordar la idea que va tenir un membre de la comissió de poder recuperar els fortins de Mataró. Aquesta persona és en **Josep Maria Bellavista** que ja no està amb nosaltres i a qui sempre recordarem. Amb aquest treball volem homenatjar la seva dedicació a recuperar la història dels fortins de Mataró.

Volem també agrair el treball voluntari realitzat per tots els membres i especialment a en **Joaquim Dorda** per la seva tasca feta en els plànols i a la **Margarida Colomer** per la seva feina com a historiadora i assessora de la comissió.

Ubicació dels Fortins

Història

Davant la nova modalitat de guerra des de l'aire, la ciutat va haver de desenvolupar una defensa antiaèria. Els fortins eren una forma de defensa però també n'existiren d'altres. A finals de 1936 es construïren unes trinxeres als afores de la ciutat, prop de la platja del Callao.

Els fortins es van construir l'agost de 1937. No tenim precisada l'ordre expressa, però pel que hem consultat, devia ser en aquestes dates.

La funció dels fortins a la platja era de defensa davant possibles bombardeigs enemics. Servia per avisar de les incursions a la comarca del Maresme i a Barcelona.

En alguns d'aquests fortins, concretament el que és a prop de l'estació de tren, hi havia una bateria antiaèria. Sembla que els fortins restants també estaven equipats d'armament antiaeri, però no es pot comprovar perquè les dades que tenim no ho certifiquen del tot.

Els bombardeigs a la costa del Maresme es realitzaren des de mar, per vaixells com el Canàries i el Balears, els quals molta gent encara recorda. Més endavant, van intervenir de manera massiva els hidroavions bimotors, així com els avions trimotors italians, que provenien de l'aeroport de Mallorca, i els avions trimotors alemanys i hidroavions del destacament de la Legió Còndor des de Pollença.

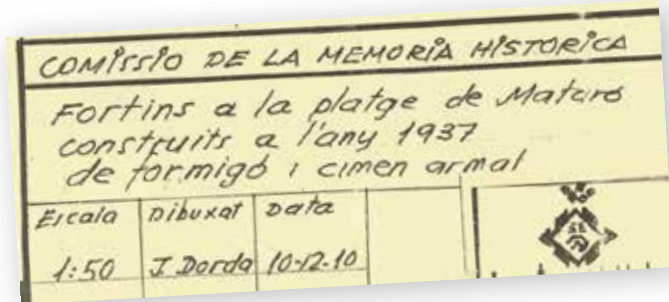
Un cop acabada la Guerra Civil i començada la Segona Guerra Mundial, Francisco Franco fou aliat dels governs feixistes. Per tant entre 1944 i 1945, quan els governs feixistes estaven perdent la guerra, Franco va tenir por dels aliats i reforçà la defensa antiaèria a tota la costa i als Pirineus. Per això tenim la documentació de l'arxiu històric militar del Bruc, on hi ha documentació i descripció minuciosa de tots els fortins.

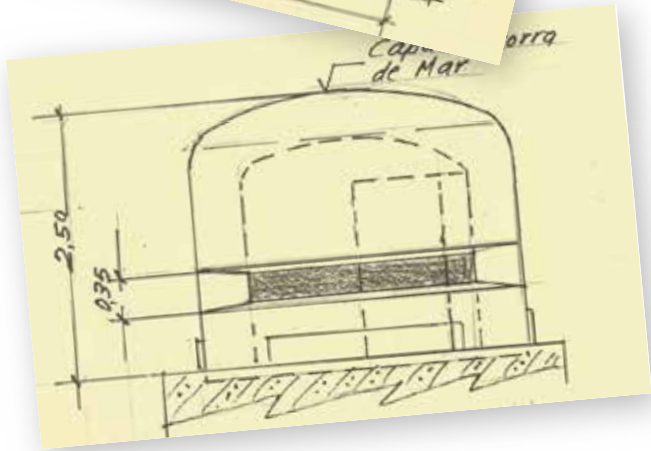
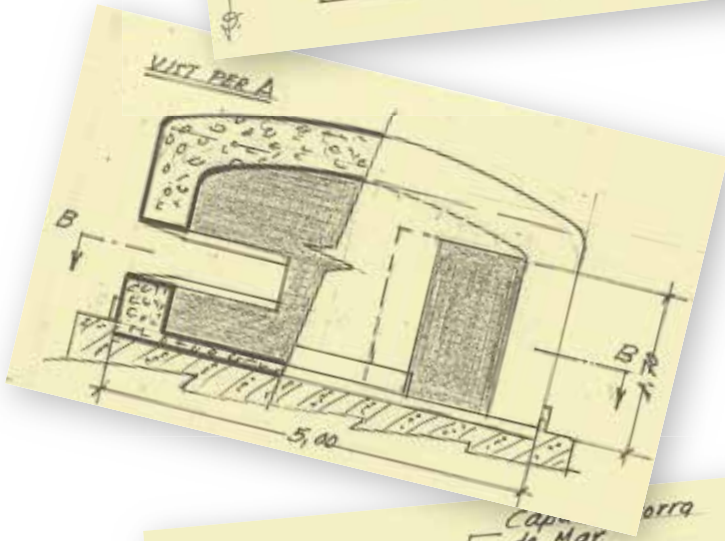
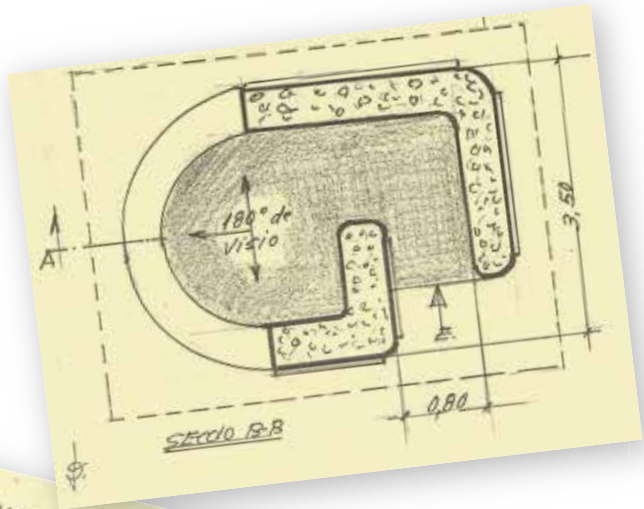
Margarida Colomer.

Amb el pas del temps, els fortins s'han anat deteriorant a conseqüència dels moviments de sorra provocats pels temporals i per les construccions portuàries. Tots els fortins tenen unes característiques en comú:

- Es van construir l'any 1937 amb funcions de vigilància i defensa de les platges.
- Després de la Guerra Civil van ser utilitzats per la Guàrdia Civil.
- La distància entre cada fortí és de 600 metres.
- Estan construïts amb ciment armat i formigó.
- Al sostre tenen una capa de sorra de mar que feia funcions de camuflatge.
- Tots tenen la mateixa distribució interior i els mateixos metres quadrats.

A continuació, es mostra un plànol de l'interior d'un fortí.

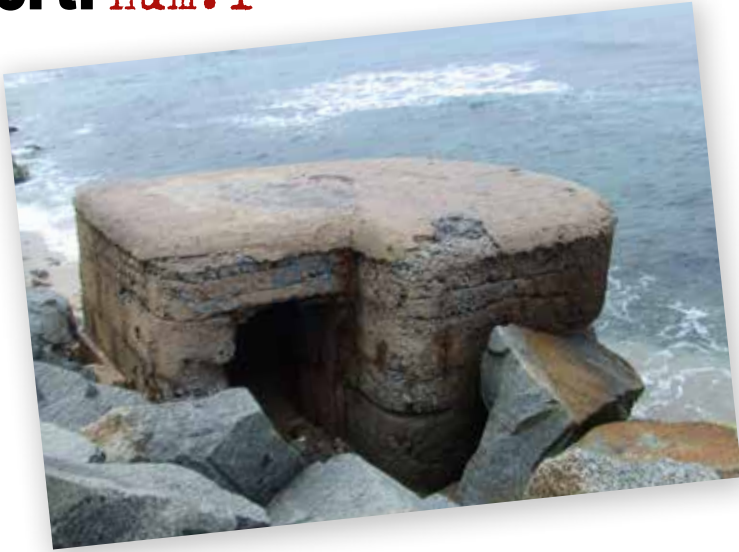

Ubicació: Sant Andreu de Llavaneres

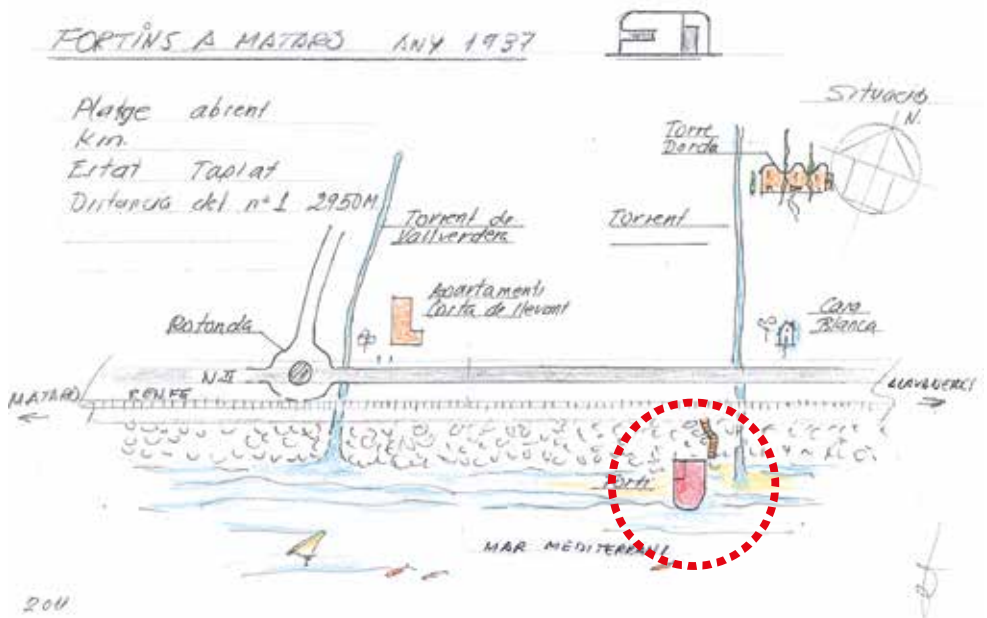
Fortí núm. 1

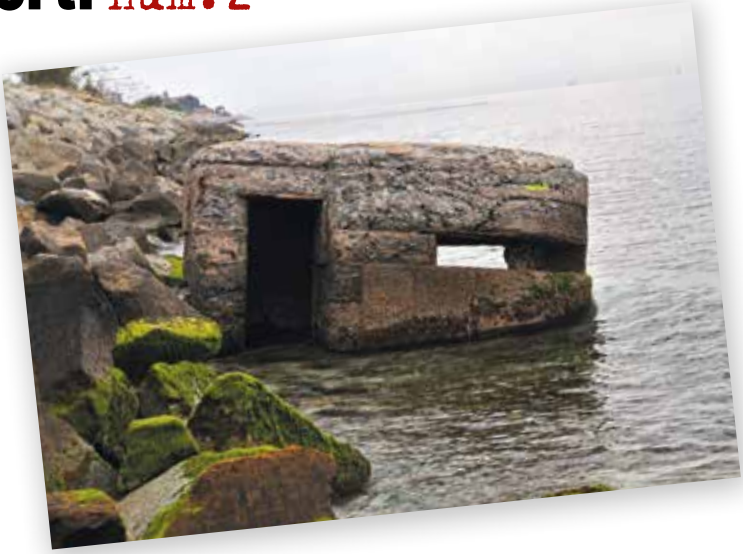
Ubicació: Km 650,2 de la N-II. Davant del torrent de Vallverdera.

Estat de conservació: Conservat.

Observacions: Es pot accedir fàcilment a peu.

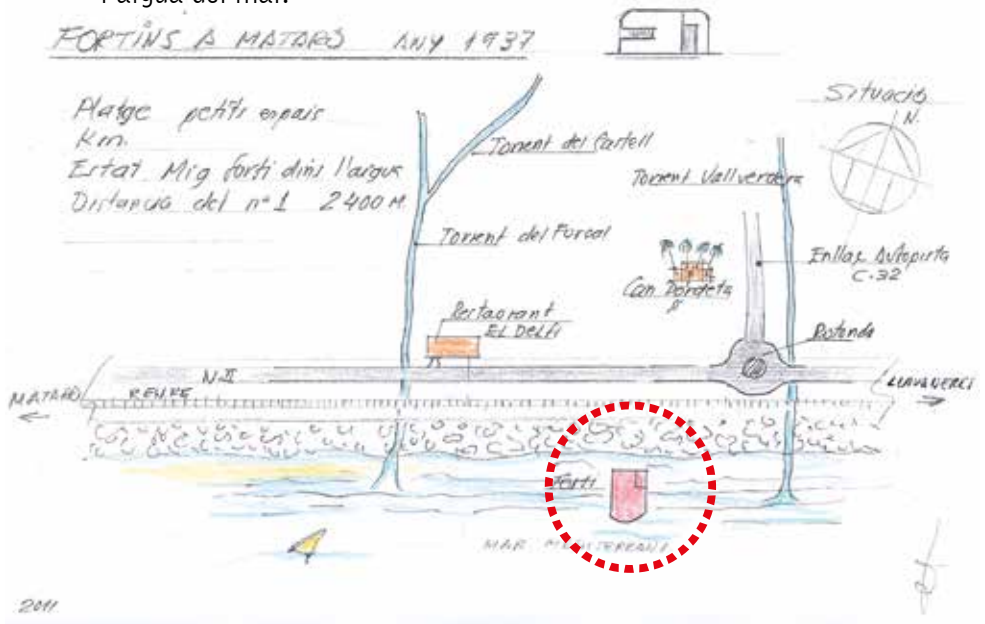
Fortí núm. 2

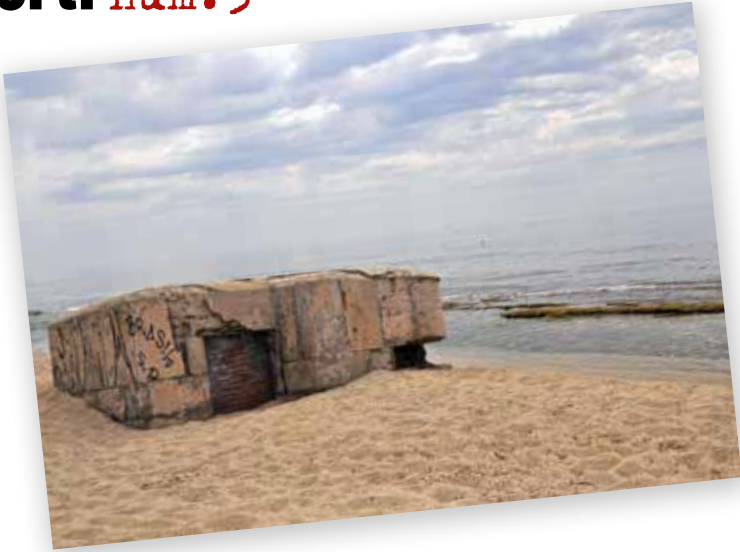
Ubicació: Abans de la rotonda de la N-II. Riera de Mata.

Coordenades: 41° 32' 90" / 2° 28' 60"

Estat de conservació: Conservat, es troba mig enfonsat dins de l'aigua del mar.

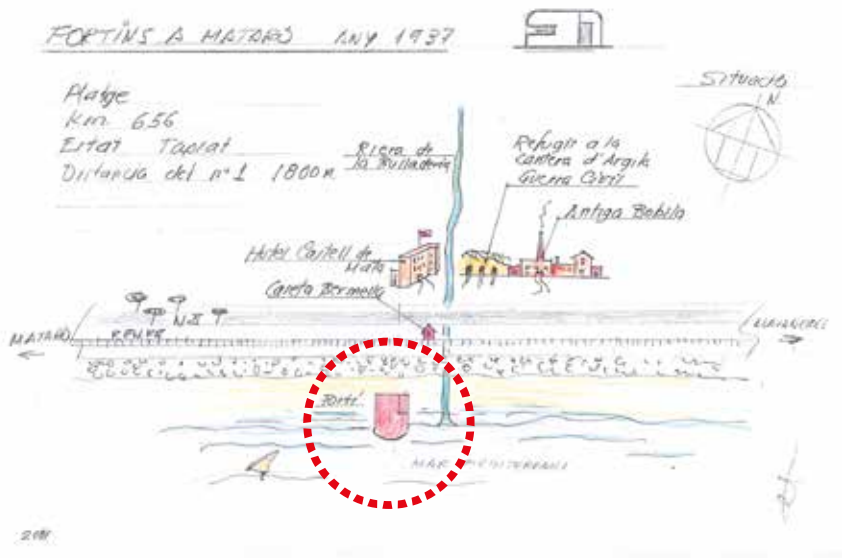
Fortí núm. 3

Ubicació: Km 649 de N-II Davant de l'hotel Castell de Mata.

Estat de conservació: Conservat, però mig ensorrat.

Observacions: Guariment dels pescadors de canya.

Fortí núm. 4

Ubicació: Platja de Sant Simó. Davant del Tennis Maresme.

Coordenades: 41° 32' 62" / 2° 27' 79"

Estat de conservació: Conservat.

Observacions: Es pot accedir a l'interior del fortí per la porta.

FORTINS A MATARÓ ANY 1997

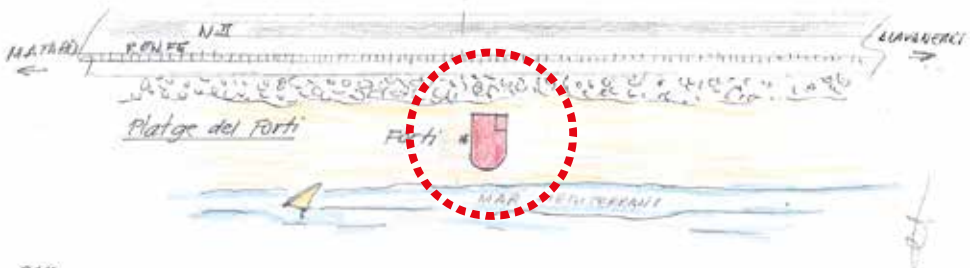

Platge Platge del Fortí
km.

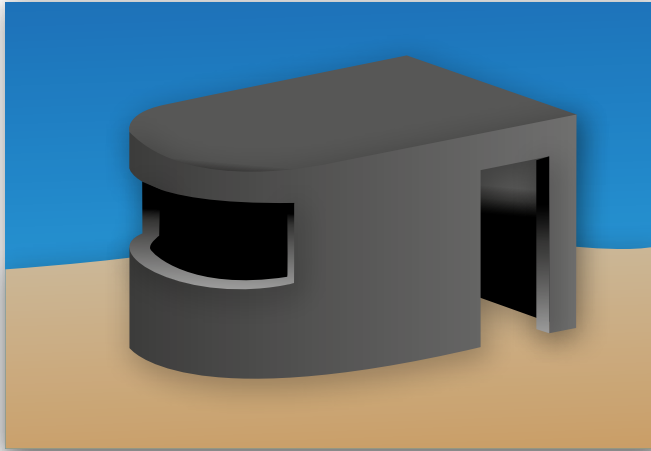
Estat Conservat

Distància del n.º 1 1200 M.

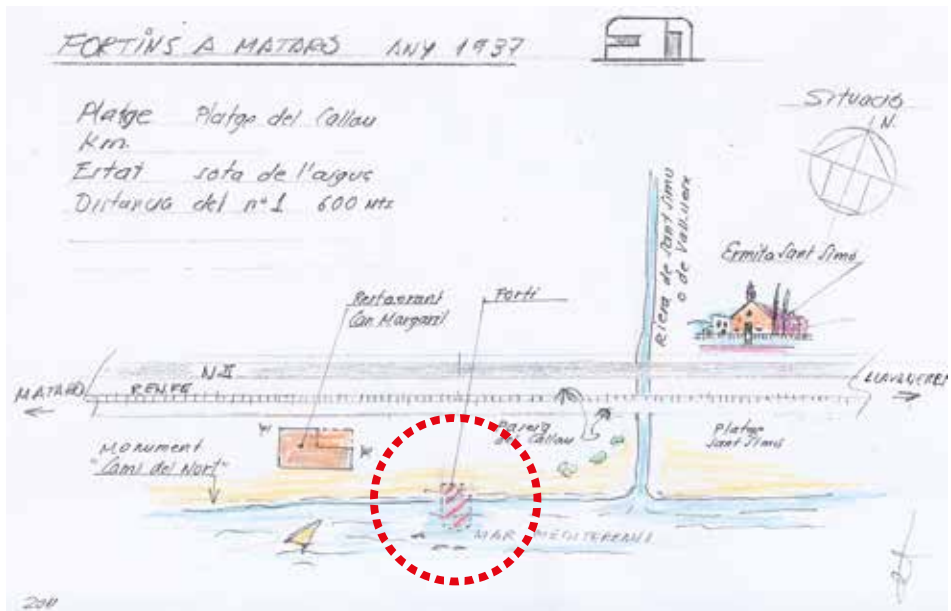
* Fi atenció banister

Fortí núm. 5

Ubicació: La seva ubicació és incerta però hi ha testimonis de la seva existència. Estava ubicat a la platja del Callau (al sud-oest de la riera de Sant Simó).

Fortí núm. 6

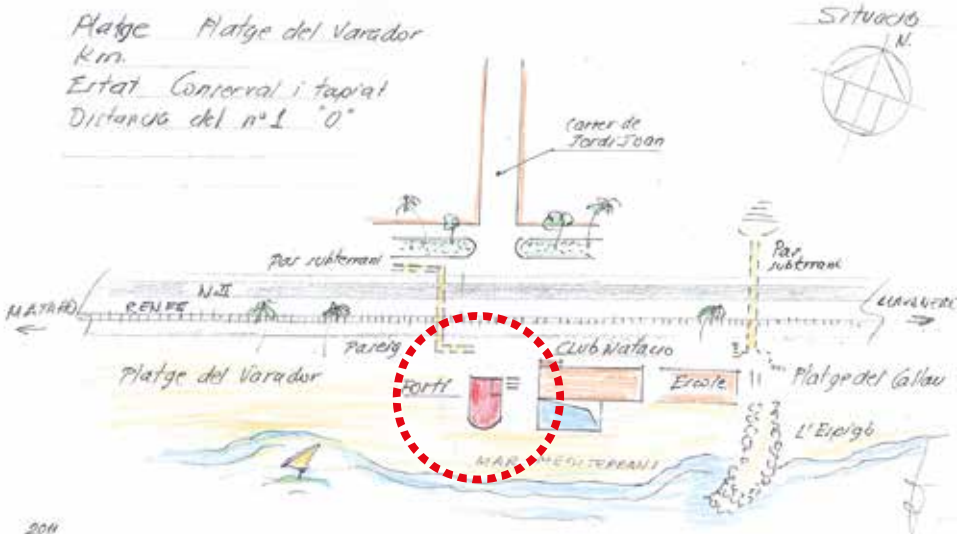
Ubicació: Platja del Varador. Al costat del Centre Natació Mataró.

Coordenades: 41° 32' 23" / 2° 27' 12"

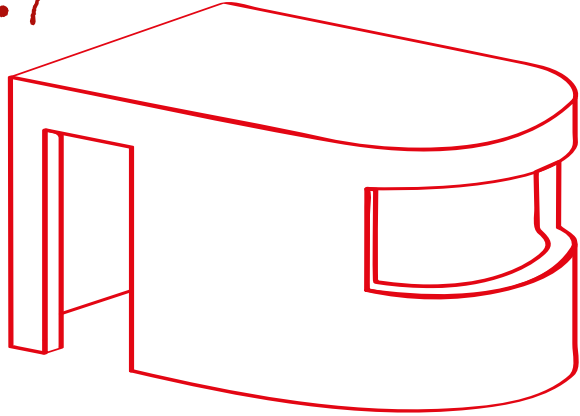
Estat de conservació: Conservat i les entrades estan tapiades.

Observacions: Segons diuen, el fortí va ser habitat per una família de Mataró.

FORTINS A MATARÓ ANY 1937

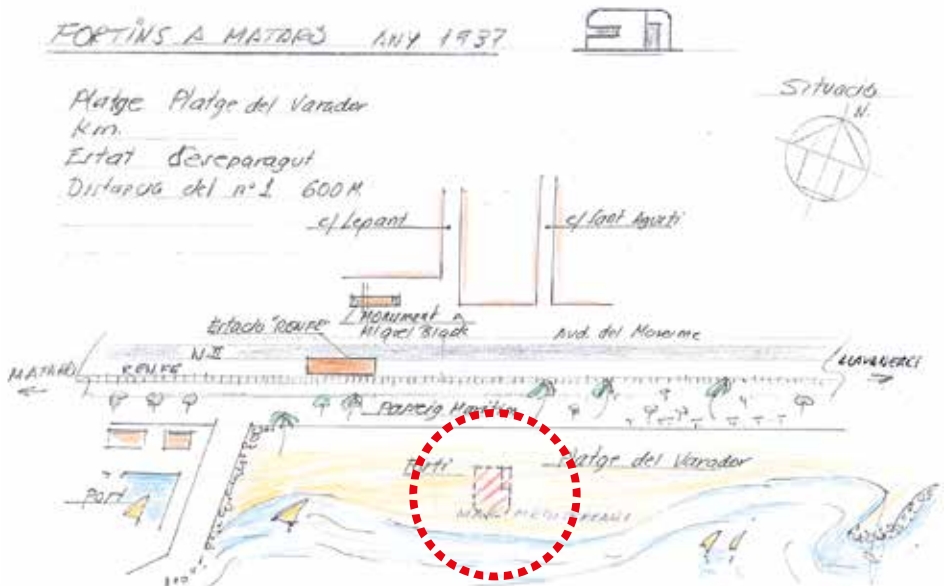
Fortí núm. 7

Ubicació: Platja del Varador. Aproximadament entre el carrer de Sant Agustí i el carrer de Lepant.

Estat de conservació: No està conservat, segurament degut a les obres del passeig marítim i del port.

Observacions: Va ser la llar d'un mariner anomenat "El Ferm" que feia de paler a les barques de bou i de palangre.

Per a més informació:
www.memoriagentgran.cat

Edita: Ajuntament de Mataró
Maquetació original: Tecnoficis Mataró
Assessorament lingüístic: Consorci per a la Normalització Lingüística
Reedició disseny gràfic: PI. Pedro Infante
Depòsit legal: B 24346-2016

Ajuntament de Mataró